

númida [ˈnumidɐ] ⓘ *adj.2g.* 1 νουμιδικός 2 (pessoas) Νουμιδός ⓘ *n.2g.* Νουμιδός_m
numismata [numizˈmatɐ] *n.2g.* νομισματογνώμονας, νομισματολόγος
numismática [numizˈmatikɐ] *n.f.* νομισματική, νομισματολογία || *gosta de numismática* του αρέσει η νομισματική
numismático,-a [numizˈmatikʊ] *adj.* νομισματολογικός
numulite [numuˈlit(ə)] *n.f.* PALEONTOLOGIA νουμμουλίτης_m
nunca [ˈnũkɐ] *adv.* ποτέ, ουδέποτε_{nt} || *algumas pessoas nunca aprendem* κάποιοι άνθρωποι δεν μαθαίνουν ποτέ || *mais (do) que nunca* περισσότερο από ποτέ || *nunca antes tinha sentido tanto aborrecimento* ποτέ πριν δεν είχα νιώσει τέτοια πλήξη || *nunca lhe ensinaram maneiras* ποτέ δεν του έμαθαν τρόπους || *nunca recuperou daquele desgosto* ποτέ δεν συήλθε από εκείνη την πίκρα || *nunca tal me passou pela ideia* ποτέ δεν πέρασε από το νου μου κάτι τέτοιο || *os autocaros nunca andam à hora!* τα λεωφορεία ποτέ δεν είναι στην ώρα τους! || *prometeu a si próprio nunca apostatar* υποσχέθηκε στον εαυτό του ποτέ να μην αλλαξοπιστήσει || *quase nunca se atrasa com a renda* δεν καθυστερεί το ενοίκιο σχεδόν ποτέ || *um manancial que nunca seca* ένα κεφαλάρι που δεν στερεύει ποτέ || *nunca a ocasião foi mais propícia* ποτέ η στιγμή δεν ήταν τόσο ευνοϊκή ❖ *agora ou nunca* τώρα ή ποτέ || (provérbio) *mais vale tarde (do) que nunca* κάλλιο αργά παρά ποτέ || *nunca digas nunca!* ποτέ μη λες ποτέ! || *nunca fiando* φύλαγε τα ρούχα σου για να έχεις τα μισά || *nunca, jamais, em tempo algum* ποτέ των ποτών || *nunca mais* ποτέ πια, ποτέ πλέον || *nunca na vida* ποτέ των ποτών || *nunca o vi mais gordo* πρώτη φορά τον βλέπω || *nunca se sabe* δεν ξέρει ποτέ κανείς || *um nunca acabar de...* ένας ατέλειωτος αριθμός από...
nunciatura [nũsjɐˈtura] *n.f.* αξίωμα του νούντσιου
núncio [ˈnũsjɔ] *n.m.* νούντσιος || *núncio apostólico* αποστολικός νούντσιος
nuncupação [nũkɐˈpɐ̃w] *n.f.* DIREITO προφορική ένορκη δήλωση
nupcial [nuˈpsjɐl] *adj.2g.* γαμήλιος || *câmara nupcial* γαμήλιος θάλαμος || *marcha nupcial* γαμήλιο εμβατήριο
núpcias [ˈnupsje] *n.f.pl.* γάμος_{nt,sing.} || *em primeiras/segundas núpcias* σε πρώτο/δεύτερο γάμο || *no dia das núpcias* την ημέρα του γάμου ❖ *noite de núpcias* πρώτη νύχτα του γάμου
nutação [nutɐˈsɐ̃w] *n.f.* 1 τάλαντευση 2 ASTRONOMIA κλόνηση || *nutação de eixo* κλόνηση άξονα 3 BOTÂNICA νεύση
nutar [nuˈtar] *v.intr.* τάλαντεύομαι
nutto [ˈnutu] *n.m.* καταφατικό νεύμα_{nt}
nutrição [nutriˈsɐ̃w] *n.f.* (pl. **nutrições**) 1 θρέψη || ο

mecanismo da nutrição ο μηχανισμός της θρέψης 2 διατροφή || *não descurar uma nutrição racional* μην παραβλέπετε μια σωστή διατροφή
nutricionismo [nutrisjuˈniʒmu] *n.m.* διαπολογία, || *curso de nutricionismo* σπουδές διαπολογίας
nutricionista [nutrisjuˈniʃtɐ] *n.2g.* διαπολόγος || *anda a tratar-se numa nutricionista* κάνει αγωγή με μια διαπολόγο
nutrido,-a [nuˈtridɔ] *adj.* 1 θρεμμένος 2 χοντρός,-δρός, παχουλός, παχύς ❖ *bem nutrido* καλοθρεμμένος || *mal nutrido* κακοθρεμμένος
nutriente [nuˈtrijɛ̃t(ə)] ⓘ *n.m.* θρεπτική ουσία_t || *o cálcio é um nutriente* το ασβέστιο είναι μια θρεπτική ουσία ⓘ *adj.2g.* ⇒ **nutritivo**
nutrimental [nutrimɛ̃ˈtaɫ] *adj.2g.* θρεπτικός
nutrimento [nutrimɛ̃tu] *n.m.* ⇒ **nutrição**
nutrir [nuˈtrir] *v.tr.* 1 τρέφω || *foi imparcial, apesar da inclinação que nutria pelo rapaz* υπήρξε αμερόληπτος, παρά τη συμπάθεια που έτρεφε για το νεαρό || *nutrir bem os filhos* τρέφω καλά τα παιδιά μου || *nutrir esperanças* τρέφω ελπίδες 2 παχαίνω, σιτεύω || *nutrir porcos* σιτεύω χοίρους ■ **nutrir-se** [nuˈtrirs(ə)] *v.pron.* τρέφομαι || *acho que não te nutres convenientemente* νομίζω ότι δεν τρέφεσαι σωστά
nutritício,-a [nutriˈtisiu] *adj.* 1 μητρικός 2 θρεπτικός
nutritivo,-a [nutriˈtivu] *adj.* θρεπτικός || *alimentos nutritivos* θρεπτικά τρόφιμα || *necessidades nutritivas* θρεπτικές ανάγκες || *o valor nutritivo do leite* η θρεπτική αξία του γάλακτος
nuvem [ˈnuvɐj] *n.f.* 1 σύννεφο_{nt}, νέφος_{nt,pl.} || *as nuvens abrangiam todo o vale* τα σύννεφα έπιαναν όλη την κοιλάδα || *céu carregado de nuvens* ουρανός παραφορτωμένος με σύννεφα || *nuvem densa* πυκνό σύννεφο || *o vento adensou as nuvens* ο άνεμος πύκνωσε τα σύννεφα || *uma rabanada de vento levantou uma nuvem de pó* μια ριπή αέρα σήκωσε ένα σύννεφο σκόνης 2 [fig.] σύννεφο_{nt} || *antevê um futuro cheio de nuvens* προβλέπει ένα μέλλον γεμάτο σύννεφα || *nuvens de fumo enfarruscaram a tarde* σύννεφα καπνού σκοτένιασαν το απόγευμα 3 [fig.] σύννεφο_{nt}, σμίφος_{nt} || *uma nuvem de gafanhotos* ένα σμήνος από ακρίδες || *uma nuvem de setas* ένα σύννεφο από βέλη 4 [fig.] θαμπάδα || *tenho uma nuvem na vista* έχω μια θαμπάδα στα μάτια ❖ *cair das nuvens* πέφτω από τα σύννεφα, μένω άφωνος || *nuvem de pó* κουρνιαχτός || *sem nuvens* ασυννέφιαστος || *o sol ardia num céu sem nuvens* ο ήλιος φλεγόταν σ' έναν ασυννέφιαστο ουρανό
nuvioso,-a [nuˈvjozu] *adj.* συννεφιασμένος
NW GEOGRAFIA, NÁUTICA ⇒ **NO**
nylon [ˈnajlɔn] *n.m.* νάιλον,-υλον_{nt} || *fió de nylon* νήμα από νάιλον || *tecido que contém nylon* ύφασμα που περιέχει νάιλον

o,O' [ˈɔ] ⓘ *n.m.* [décima quinta letra do alfabeto] όμικρον_{nt} || *palavra que começa por 'o'* λέξη που αρχίζει από 'o' || *palavra que tem dois 'ós'* λέξη που έχει δύο 'όμικρον' ⓘ *adj.inv.* ιε' || *a alínea o) dum parágrafo* το εδάφιο ιε') μιας παραγράφου || *estamos sentados na fila O* καθόμαστε στην Ιε' σειρά
o² [u] ⓘ *art.def.* (pl. os) ο || *abanei o papel para a tinta secar* κούνησα το χαρτί για να στεγνώσει το μελάνι || *afrouxar os músculos* χαλαρώνω τους μύες μου || *o imã chama os fiéis* ο μαγνήτης καλεί τους πιστούς || *o meu filho tem um dente a abanar* ο γιος μου έχει ένα δόντι που κουνιέται || *o padre que os casou* ο ιερέας που τους πάντρεψε || *os homens da casa* οι άντρες του σπιτιού || *o verão já acabou* το καλοκαίρι τελείωσε πια || *sentei o miúdo no muro* κάθισα το παιδί στη μάνδρα || – *tens o livro?* – *Tenho* -ο έχεις το βιβλίο; _το έχω ⓘ *pron.pess.* (pl. os) [forma de complemento direto] τον, αυτό(ν) || *a bala atingiu-o mortalmente* η σφαίρα τον βρήκε θανάσιμα || *acordei-os às 8 horas* τους ξύπνησα στις 8 η ώρα || *a guerra lançou-os na miséria* ο πόλεμος τους έριξε στην ένδεια || *algo o aflige* κάτι τον στενοχωρεί || *a vida tratou-os com muita inclemência* η ζωή τους φέρθηκε με μεγάλη ασπλαχνία || *contava vê-los na festa* υπολόγιζα να τους δω στο πάρτι || *convenceu-se de que o queriam enganar* πείστηκε ότι ήθελαν να τον γελάσουν || *enfarinhar filetes antes de os fritar* αλευρώνω φέτες ψαριού προτού τις τηγανίσω || *eu não quis incomodá-lo, porque ele estava a descansar* δεν θέλησα να τον ενοχλήσω, επειδή αναπαύοταν || *interrompi-o com um gesto* τον διέκοψα μ' ένα νεύμα || *nada o faria imolar os seus princípios* τίποτα δεν θα τον έκανε να θυσιάσει τις αρχές του || *ninguém o demove* *daquela ideia* κανείς δεν τον μετακινεί από εκείνη την άποψη || *o cão lambeu-o todo* ο σκύλος τον έγειψε ολόκληρο || *o padre que os casou* ο ιερέας που τους πάντρεψε || *para o convencer, aliciou-o com a possibilidade de grandes lucros* για να τον πείσει, τον δελέασε με την πιθανότητα μεγάλων κερδών || *reconheço-o pelo andar* τον γνωρίζω από το βάδισμα || – *tens o livro?* – *Tenho* -ο _έχεις το βιβλίο; _το έχω ⓘ *pron.dem.* (pl. os) 1 αυτός, εκείνος || *acrescentou dois livros aos que já tinha* πρόσθεσε δύο βιβλία σ' αυτά που είχε ήδη || *és tu o que vai falar?* εσύ είσαι αυτός που θα μιλήσει; || *lançou um esconjuro contra os que a tinham prejudicado* έριξε κατάρα πάνω σ' εκείνους που την είχαν βλάψει || *o teu carro é mais rápido que o do teu irmão* το αμάξι σου είναι πιο γρήγορο από αυτό του αδελφού σου 2 αυτό, το || *não obstante seja evidente que mente, não o admite* μολονότι είναι προφανές ότι ψεύδεται, δεν το παραδέχεται || *queria insultá-la, mas coibi-me de o fazer* ήθελα να την βρίσω, μα απέφυγα να το κάνω ❖ *ei-lo* να τον || *julguei que eles não vinham, mas ei-los!* νόμιζα πως αυτοί δεν θα 'ρχονταν, αλλά να τοι! || *o que* 1 αυτό που, τι || *ela contou-me o que lhe aconteceu* μου διηγήθηκε τι της συνέβη || *explica-me o que sentes* εξήγησέ μου τι αισθάνεσαι || *não sabia o que se passava* δεν ήξερε τι συνέβαινε 2 αυτό που, ό,τι || *compra o que há de melhor* αγοράζει ό,τι πιο εκλεκτό || *contra o que se esperava, ele foi reeleito* αντίθετα με αυτό που αναμενόταν, επανεκλέχθηκε 3 (início de frase) αυτό που || *o que mais conta é ser-se sincero* αυτό που μετράει περισσότερο, είναι να είσαι ειλικρινής 4 (interrogação) τι || *diz lá, o que é que combinaste com ele?* για πες, τι κανόνισες μαζί του; || *o*

que sabes mais? τι άλλο ξέρεις; || *tudo o que* όσα, ό,τι || *entram-lhe em casa e limpavam tudo o que era valioso* μπήκαν στο σπίτι του και του βούτηξαν ό,τι ήταν πολύτιμο || *tudo o que eu fiz/ disse* όσα έκανα/είπα || *veio narrar-me tudo o que se passou* ήρθε και μου ανέφερε όσα έγιναν
ó [ˈɔ] *interj.* [exprime chamamento] ε! || *ó João!* ε, Γιάννη! || *ó menina!* ε, δεσποινί! || *ó pai!* ε, μπαμπά! ❖ *ó laré!* μα και βέβια!
oasianlo,-a [wɛˈzjɐnu, zɛˈzjɐnu] *adj.* της όασης
oásicio,-a [ˈɔziku, ˈwaziku] *adj.* ⇒ **oasiano**
oásis [ˈwaziʃ, ˈɔaziʃ] *n.m.2n.* όαση_t || *um oásis de sossego* μια όαση γαλήνης || *um oásis do deserto* μια όαση της ερήμου
obcecação [ɔbsɐkɐˈsɐ̃w] *n.f.* (pl. **obcecações**) εμμονή, έμμονη ιδέα || *essa é uma das suas obcecações* αυτή είναι μία από τις εμμονές του
obcecadamente [ɔbsɐkadɐˈmɛ̃t(ə)] *adv.* αποκλειστικά, με έμμοιο τρόπο || *preocupar-se obcecadamente* (com alguma coisa) προβληματίζομαι με έμμοιο τρόπο (με κάτι)
obcecadlo,-a [ɔbsɐˈkadu] *adj.* έμμοια προβληματισμένος || *anda obcecado com os exames* είναι έμμοια προβληματισμένος με τις εξετάσεις
obcecante [ɔbsɐˈkɛ̃t(ə)] *adj.2g.* που απασχολεί επίμονα || *um dilema obcecante* ένα δίλημμα που απασχολεί επίμονα
obcecar [ɔbsɐˈkar] *v.tr.* απασχολώ με εμμονή || *a sorte dos filhos é uma questão que ultimamente o obceca* το μέλλον των παιδιών του είναι ένα ζήτημα που τελευταία τον απασχολεί με εμμονή || *tem-se deixado obcecar pelo trabalho* άφησε τη δουλειά να τον απασχολεί με εμμονή
obedecer [ɔbadɐˈsɐr, ubadɐˈsɐr] ⓘ *v.tr.* 1 υπακούω [a, σε] || *infelizmente, o volante não lhe obedeceu* δυστυχώς, το τιμόνι δεν υπάκουσε || *obedecer aos ditames da consciência* υπακούω στις προταγές της συνείδησής μου || *obedecer às imposições dum superior* υπακούω στις επιταγές ενός προϊστάμενου || *obedecer cegamente* (a alguém) υπακούω τυφλά (σε κάποιον) 2 τηρώ [a, -], συμμορφώνομαι [a, με] || *obedecer às leis* τηρώ τους νόμους || *projeto que obedece a certas imposições* σχέδιο που τηρεί κάποιες επιταγές || *texto que obedece a certos padrões estilísticos* κείμενο που συμμορφώνεται με κάποια υφολογικά πρότυπα 3 υπάγομαι [a, σε] || *a proposta a apresentar deve obedecer ao modelo já publicado* η προς υποβολή πρόταση πρέπει να υπαχθεί στο ήδη δημοσιευμένο πρότυπο ⓘ *v.intr.* υπακούω || *obedecer docilmente* υπακούω πειθήνια || *obedeceu sem contestação* υπάκουσε δίχως διαμαρτυρία || *só à força* ele acabou por obedecer μόνο διά της βίας αυτός τελικά υπάκουσε ❖ *fazer-se obedecer* ξέρω να επιβάλλομαι || *obedecendo* a ωθούμενος από || *agir obedecendo a uma intuição* ενεργώ ωθούμενος από μια διαίσθηση
obediência [ɔbɐˈdʒɛsjɐ, ubɐˈdʒɛsjɐ] *n.f.* 1 υπακοή || *dever obediência* (a alguém) οφείλω υπακοή (σε κάποιον) || *jurar obediência* ορκίζομαι υπακοή || *obediência cega* τυφλή υπακοή 2 τήρηση || *obediência a certas normas* τήρηση ορισμένων κανόνων ❖ *em obediência* a σύμφωνα με || *em obediência ao regulamento* σύμφωνα με τον κανονισμό || *obediência passiva* παθητική υπακοή
obediente [ɔbɐˈdʒɛ̃t(ə), ubɐˈdʒɛ̃t(ə)] *adj.2g.* υπάκουος || *criança obediente* υπάκουο παιδί || *é um filho obediente* είναι ένας υπάκουος γιος || *ele mostrou-se muito obediente* αυτός φάνηκε πολύ υπάκουος
obélio [ɔˈbelju] *n.m.* ANATOMIA οβέλιο_{nt}
obeliscal [ɔbɐiˈʃkaɫ] *adj.2g.* σε σχήμα οβελίσκου
obelisco [ɔbɐiˈʃku] *n.m.* οβελίσκος || *um obelisco egípcio* ένας αιγυπτιακός οβελίσκος